

Sygn. akt: I Ns 158/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2016 r.

Sąd Rejonowy w Jarocinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Paweł Warczyński

Protokolant: st. sekr. sądowy Izabela Wlazik

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2016 r. w Jarocinie na rozprawie

sprawy z wniosku A. K. (1)

o uzupełniający dział spadku po S. F.

postanawia:

1) dokonać uzupełniającego działu spadku po S. F. oraz zniesienia współwłasności nieruchomości w ten sposób, że prawo własności położonej w P. nieruchomości o powierzchni 0,00,59 ha, dla której V Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Jarocinie prowadzi księgę wieczystą (...) przyznać na rzecz A. K. (1), córki S. i M.,

2) tytułem spłaty zasądzić od A. K. (1) na rzecz:

- Z. F., J. F., W. F. (1) i I. D. kwoty po 53,10 zł (pięćdziesiąt trzy złote 10/100),

- J. B. kwotę 23,60 zł (dwadzieścia trzy złote 60/100),

z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności,

3) kosztami postępowania obciążyć zainteresowanych w zakresie przez nich poniesionym, a ponadto nakazać ściągnąć od wnioskodawczyni na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Jarocinie) kwotę 2004,49 zł tytułem różnicy pomiędzy opłatą należną, a uiszczoną oraz poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa kosztów opinii biegłego.

SSR Paweł Warczyński

I Ns 158/14

UZASADNIENIE

A. K. (1) wniosła o dokonanie „uzupełniającego” działu spadku po zmarłych rodzicach w odniesieniu do nieruchomości objętej kw (...). W uzasadnieniu wskazała, iż z niewiadomych jej przyczyn dokonany w sprawie I Ns 18/83 dział spadku nie objął przedmiotowej nieruchomości oraz wskazała, iż wobec śmierci innych spadkobierców jest aktualnie jedynym spadkobiercą. W wyniku kolejnych wezwań do uzupełnienia braków, wnioskodawczyni wskazywała kolejnych uczestników postępowania. Stanowisko co do sposobu działu spadku wyraziła na rozprawie w dniu 11.09.2014 r. (k. 53) żądając przyznania nieruchomości na jej rzecz z ewentualną spłatą na rzecz pozostałych spadkobierców. Po zgłoszeniu się pełnomocnika (k.117) wnioskodawczyni żądała przyznania nieruchomości na jej rzecz bez spłaty, względnie wg złożonej propozycji ugodowej. Wnosiła o obciążenie kosztami opinii biegłego uczestników postępowania, którzy nie zgodzili się z jej propozycją ugodową.

Co do sposobu działu spadku wszyscy zainteresowani byli zgodni. Żądanie spłaty swojego udziału zgłosili Z. F., J. F., W. F. (2), I. D. i J. B.. Pozostali oświadczyli, iż nie żądają spłaty.

Postanowieniem z 02.04.2015 r. Sąd uwzględnił wniosek wnioskodawczynie o zwolnienie jej od kosztów sądowych w zakresie opłaty od wniosku o dział spadku (k. 109).

Prawomocnym postanowieniem częściowym z 20.11.2014 r. (k. 74) Sąd stwierdził nabycie spadku po M. F. (1).

Prawomocnym postanowieniem częściowym z 02.04.2015 r. (k. 111) Sąd stwierdził nabycie spadku po B. F..

Sąd ustalił, co następuje:

S. F. i M. F. (1) byli współwłaścicielami nieruchomości położonej w P. o powierzchni 0,00,59 ha, stanowiącej wjazd ułatwiający dostęp do innej nieruchomości stanowiącej ich własność. Wartość tej nieruchomości wynosi wg aktualnych cen 1700 zł. Nieruchomość ta nie była objęta postępowaniem w sprawie I Ns 18/83 z uwagi na niewiedzę spadkobierców

(Dowód: odpis z księgi wieczystej k. 22, opinia biegłego A. K. (2) k.165 – 181, zeznania wnioskodawczynie k. 251)

S. F. zmarł 17.07.1975 r., a spadek po nim na podstawie postanowienia z dnia 26.02.1982 r. nabyła żona M. F. (1) i dwójka dzieci: wnioskodawczynie A. K. (1) oraz nieżyjący M. F. (2).

(Dowód: postanowienie w aktach I Ns 53/82)

Spadek po zmarłej M. F. (1) nabyła na podstawie testamentu wnioskodawczynie.

(Dowód: postanowienie częściowe k. 74)

Spadek po zmarłym 08.04.2009 r. M. F. (2) nabyła jego żona B. F. oraz dzieci Z. F., J. F., W. F. (1) i I. D. – uczestnicy postępowania.

(Dowód: postanowienie w aktach I Ns 88/10)

W końcu spadek po B. F., zmarłej 02.04 2015 r., nabyło rodzeństwo H. B., J. B. i L. B. po 1/3.

(Dowód: postanowienie częściowe k. 111)

Postanowieniem z 15.02.1983 r. wydanym w sprawie I Ns 18/83 Sąd Rejonowy w Jarocinie dokonał działu spadku po S. F.. Postanowienie to obejmowało wyłącznie nieruchomość położoną w P., objętą księgą wieczystą (...).

(Dowód: akta sprawy I Ns 18/83)

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie nie był przedmiotem sporu. Wartość nieruchomości została ustalona w oparciu o nie kwestionowaną przez żadnego z zainteresowanych opinię biegłego.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 1035 kc, jeżeli spadek przypada kilku spadkobiercom do działu spadku stosuje się odpowiedni przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych. Dział spadku może nastąpić w drodze umowy bądź na mocy orzeczenia sądu wydanego na żądanie któregośkolwiek spadkobiercy, przy czym powinien obejmować on całość spadku (art. 1037 – 1038 kc). Z treści art. 211 kc i następnych w zw. z art. 1035 kc wynika, iż kodeks cywilny preferuje dział spadku dokonany poprzez podział fizyczny, stawiając ten sposób na pierwszym miejscu, a na kolejnych umieszczając przyznanie rzeczy jednemu ze spadkobierców, a w ostateczności zarządzenie sprzedaży rzeczy w trybie przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

Sądowe postępowanie w sprawie działu spadku toczy się na podstawie przepisów art. 680 kpc i n. oraz, z mocy odesłania z art. 688 kpc, na podstawie przepisów dotyczących zniesienia współwłasności. Postanowienie działowe sąd wydaje w oparciu o zgodny wniosek uczestników postępowania, względnie, gdy brak takiego wniosku, w oparciu o przepisy dotyczące zniesienia współwłasności. Sądowy dział spadku powinien obejmować całość majątku spadkowego (art. 1038 kc). Orzecznictwo jak i doktryna powszechnie przyjmują, iż w razie nie objęcia dokonany działem spadku pewnej części majątku spadkowego, dopuszczalnym jest dokonanie „uzupełniającego” działu, obejmującego pozostałą część majątku (o tym wprost SN z 28.08.1986 r. w sprawie III CZP 47/86 OSNC 1987, nr 8, poz. 114).

W przedmiotowej sprawie nie było sporu co do sposobu działu spadku. Biorąc powyższe pod uwagę Sąd orzekł jak w punkcie 1. postanowienia.

Przyjmując jako wartość nieruchomości, wyliczoną przez biegłą, kwotę 1700 zł, Sąd w punkcie 2. postanowienia zasądził na rzecz tych spadkobierców, którzy zgłosili takie żądanie spłaty odpowiadające ich udziałom w spadku.

O kosztach Sąd orzekł zgodnie z art. 520 § 1 kpc. Brak jest jakichkolwiek przesłanek by odstąpić od tej zasadniczej reguły rozdziału kosztów postępowaniu w postępowaniu nieprocesowym. Żadnemu z zainteresowanych w sprawie nie można przypisać niesumiennego lub oczywiście niewłaściwego działania (§ art. 520 kpc), a stopień zainteresowania sprawą każdego z nich odpowiada ich udziałowi w prawie własności nieruchomości. Stosując te zasadę Sąd nie obciążył zainteresowanych opłatą sądową od wniosku o dział spadku, od której to opłaty wnioskodawczyni została zwolniona. Opłata sądową od stwierdzenia nabycia spadku po M. F. (1) i B. F. Sąd obciążył wnioskodawczynię, jako że ona miała wyłączny interes w uzyskaniu tego orzeczenia. Co do kosztów opinii biegłego Sąd wziął pod uwagę, iż koszty te powstały w związku z działaniami wnioskodawczyni, a obciążenie pięciu uczestników postępowania minimalną częścią tych kosztów, odpowiadającą ich udziałowi we własności nieruchomości, byłoby bezcelowe i nieracjonalne. Wniosek pełnomocnika wnioskodawczyni o obciążenie dwóch uczestników postępowania, którzy nie przyjęli propozycji ugodowej wnioskodawczyni, nie jest zasadny. Propozycje ugodowe wnioskodawczyni zgłosiła dopiero pod koniec trwania postępowania, a jej postawa w początkowej części postępowania budzić mogła wątpliwości uczestników postępowania. Nie można zatem braku zgody na propozycje ugodową odczytywać jako działanie niesumienne lub niewłaściwe, o którym mowa w § 3. Ponadto trzeba wziąć pod uwagę iż zgodnie z art. 684 kpc to Sąd ustala wartość spadku i jest zobowiązany przeprowadzić dowód z opinii biegłego na tę okoliczność.

SSR Paweł Warczyński